

Κάπνισμα στους εφήβους στην Ελλάδα

Παρουσιάζονται τα ευρήματα της «Πανελλήνιας έρευνας του ΕΠΙΨΥ για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των έφηβων-μαθητών» (Έρευνα HBSC/WHO) για 15 δείκτες σχετικούς με το κάπνισμα στους μαθητές της Α' Λυκείου (15/16 ετών) στην Ελλάδα. Τα στοιχεία αφορούν την πιο πρόσφατη έρευνα (2022) και -όπου είναι διαθέσιμα- διαχρονικά, για την 24ετία 1998-2022. Επισημαίνονται σημαντικές διαφορές ανά φύλο, οικονομικό επίπεδο οικογένειας, γεωγραφικά στρώματα και κάπνισμα γονιού.

Κάπνισμα ηλεκτρονικού ή παραδοσιακού τσιγάρου

Περισσότεροι από δύο στους 5 μαθητές της Α' Λυκείου (41,5%) στην Ελλάδα έχουν καπνίσει έστω και μία φορά ηλεκτρονικό ή/και παραδοσιακό τσιγάρο.

Ηλεκτρονικό τσιγάρο

- Σχεδόν δύο στους 5 μαθητές της Α' Λυκείου (38,6%) έχουν καπνίσει έστω και μία φορά ηλεκτρονικό τσιγάρο · ένας στους 4 (25,1%) έχει επαναλάβει τη χρήση 3+ φορές.
- Ένας στους 5 (20,0%) έχει καπνίσει ηλεκτρονικό τσιγάρο πολύ πρόσφατα (μέσα στις 30 τελευταίες ημέρες) · κατά την ίδια περίοδο, ένας στους 9 (10,8%) το έχει επαναλάβει 3+ φορές.
- Τα 2/3 των μαθητών της Α' Λυκείου που ανέφεραν κάπνισμα ηλεκτρονικού τσιγάρου έχουν καπνίσει και παραδοσιακό τσιγάρο.

Τσιγάρο (παραδοσιακό)

- Τουλάχιστον ένας στους 4 μαθητές της Α' Λυκείου (28,2%) έχει καπνίσει έστω και μία φορά παραδοσιακό τσιγάρο · σχεδόν ένας στους 5 (18,6%) έχει καπνίσει 3+ φορές.
- Ένας στους 6 (16,6%) έχει καπνίσει παραδοσιακό τσιγάρο πολύ πρόσφατα (μέσα στις 30 τελευταίες ημέρες) · ένας στους 8 (11,7%) έχει -την ίδια περίοδο- καπνίσει τσιγάρο 3+ φορές.
- Ένας στους 9 (11,1%) καπνίζει τσιγάρο σε εβδομαδιαία βάση, ενώ ένας στους 12 (7,8%) καπνίζει καθημερινά.
- Τα 9/10 των μαθητών της Α' Λυκείου που ανέφεραν κάπνισμα παραδοσιακού τσιγάρου ανέφεραν επίσης χρήση ηλεκτρονικού.

Ναργιλές

- Τουλάχιστον ένας στους 4 μαθητές της Α' Λυκείου (26,8%) έχει καπνίσει έστω και μία φορά ναργιλέ · ένας στους 7 (14,6%) έχει επαναλάβει τη χρήση του 3+ φορές.
- Ένας στους 10 (10,4%) έχει καπνίσει ναργιλέ πολύ πρόσφατα (μέσα στις 30 τελευταίες ημέρες) · ένας στους 17 (4,5%) έχει -την ίδια περίοδο- επαναλάβει τη χρήση ναργιλέ 3+ φορές.

Κύρια σημεία

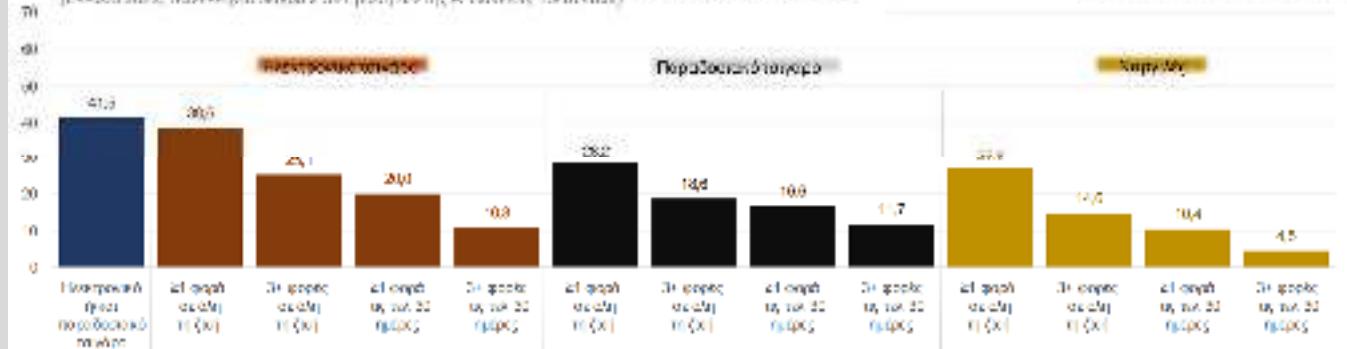
Στην πλειονότητά τους οι μαθητές της Α' Λυκείου (15/16 ετών) στην Ελλάδα δεν έχουν καπνίσει.

Οστόσο:

- Το 41,5% έχουν καπνίσει έστω και μία φορά ηλεκτρονικό ή/και παραδοσιακό τσιγάρο.
- Σχεδόν οι δύο στους 5 (38,6%) έχουν καπνίσει ηλεκτρονικό τσιγάρο, ενώ τουλάχιστον ένας στους 4 έχει καπνίσει παραδοσιακό (28,2%) και ναργιλέ (26,8%).
- Περίπου ένας στους 9 έχει καπνίσει 3+ φορές ηλεκτρονικό (10,8%) και παραδοσιακό (11,7%) τσιγάρο πολύ πρόσφατα (στις 30 τελ. ημέρες).
- Σχεδόν όλοι οι μαθητές της Α' Λυκείου που ανέφεραν κάπνισμα παραδοσιακού τσιγάρου ανέφεραν και κάπνισμα ηλεκτρονικού (≥ 1 φορά).
- Κορίτσια και αγόρια δεν διαφέρουν στο κάπνισμα, αν και σε υψηλότερα ποσοστά τα κορίτσια έχουν πειραματιστεί με τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, ενώ σε υψηλότερα ποσοστά τα αγόρια κάνουν ναργιλέ.
- Συγκριτικά με το Ν. Αττικής, το ηλεκτρονικό τσιγάρο είναι περισσότερο διαδεδομένο στο Ν. Θεσσαλονίκης και σε (όλες μαζί) τις Λοιπές περιοχές.
- Ο επιπολασμός του καπνίσματος είναι σημαντικά υψηλότερος στους εφήβους των οποίων έστω κι ένας/μία γονιός καπνίζει (έστω και σπάνια)
- Το ηλεκτρονικό τσιγάρο αποτελεί σήμερα το επικρατέστερο καπνικό προϊόν στους μαθητές της Α' Λυκείου, με τη χρήση του να έχει αυξηθεί την τελευταία 8ετία, ιδιαίτερα στα κορίτσια.

Γράφημα 1. Προστιθομένης ηλεκτρονικού κάπνισμα στην Ελλάδα (2022) σε σχέση με την προστιθομένη παραδοσιακού κάπνισμα στην Ελλάδα (2022). Η προστιθομένη παραδοσιακού κάπνισμα στην Ελλάδα (2022) σε σχέση με την προστιθομένη ηλεκτρονικού κάπνισμα στην Ελλάδα (2022)

Έρευνα HBSC/WHO-ΕΠΙΨΥ 2022

Η Πανελλήνια Έρευνα του ΕΠΙΨΥ για τις Συμπεριφορές που Συνδέονται με την Υγεία των Έφηβων-μαθητών εκπονείται από το 1998 ανά 4ετία ως το εθνικό σκέλος του διεθνούς ερευνητικού προγράμματος Health Behaviour in School-aged Children (www.hbsc.org), το οποίο τελεί υπό την αιγίδα του Π.Ο.Υ. Στην έρευνα του 2022 συμμετείχε πανελλήνιο αντιπροσωπευτικό δείγμα 6250 μαθητών της ΣΤ' Δημοτικού, της Β' Γυμνασίου και της Α' Λυκείου. Οι μαθητές με γονική συναίνεση συμπλήρωσαν στο σχολείο ανώνυμο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο. Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε μερικώς από το Υπουργείο Υγείας. Το ΕΠΙΨΥ ευχαριστεί το ΥΠΑΙΘ, το ΙΕΠ, τις διοικήσεις και τους/τις εκπαιδευτικούς των σχολείων για τη συνεργασία, καθώς και τους/τις μαθητές/ριες για τη συμμετοχή τους στην έρευνα. Πληροφορίες: ΕΠΙΨΥ, 210.61.70.014 | erevna.HBSC@epipsi.gr | www.epipsi.gr.

